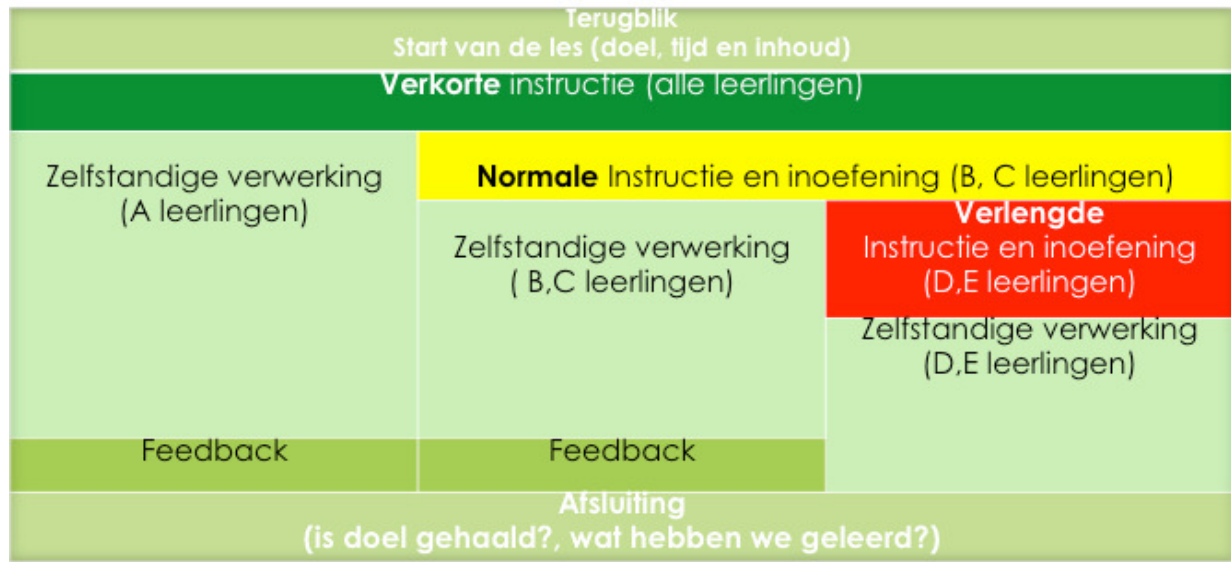

Bijlage bij groepsplan technisch lezen

Aanpak in de klas via IGDI model

Doelen	Instructie onafhankelijk	instructiegevoelig	instructieafhankelijk
Tekstniveau AVI	Normale ontwikkeling: Groep 3: Januari AVI M3 Juni AVI E3 Groep 4: Januari M4 Juni: E4 Groep 5: Januari: M5	Juni: E5 Groep 6: Januari: M6 Juni: E6 Groep 7: Januari: M7 Juni: E7 Groep 8: Januari: AVI plus	

Doelen technisch lezen (AVI) pagina 2

AVI	omschrijving
AVI-M3	Tekst bestaat uit eenlettergrepige woorden die klankzuiver zijn.
AVI-E3	<ul style="list-style-type: none"> • woorden eindigend op -b, -d, -dt • woorden eindigend op -rik, -nkt • mmkmm-woorden • mmmkm- of mkmmm-woorden • woorden eindigend op -aai, -ooi, -oei • woorden eindigend op -eeuw, -ieuw, -uw • woorden eindigend op -ch, -cht • eenlettergrepige woorden eindigend op een open lettergreep • woorden met be-, ge-, ver • tweelettergrepige samenstellingen zonder leesmoelijkheden • woorden eindigend op -je, -tje, -pje . tweelettergrepige woorden eindigend op stomme -e • woorden beginnend met gesloten lettergreep en eindigend op stomme -e + medeklinker • woorden beginnend met open lettergreep en eindigend op stomme -e (+ medeklinker)
AVI-M4	<ul style="list-style-type: none"> • eenlettergrepige woorden met th- en wr • tweelettergrepige woorden met -aai-, -ooi-, -oei • tweelettergrepige woorden eindigend op -end • tweelettergrepige woorden eindigend op -ig, -lijk, -ing • tweelettergrepige woorden met stomme -e- in eerste lettergreep, maar niet met be-, ge-, -ver • tweelettergrepige woorden met -1- (uitspraak hel) • drielettergrepige woorden zonder leesmoelijkheden • drielettergrepige woorden eindigend op -eren, -elen, -enen • drielettergrepige woorden eindigend op -ig, -lijk, -ing • woorden eindigend op -etje
AVI-E4	<ul style="list-style-type: none"> • meerlettergrepige samenstellingen • eenvoudige meerlettergrepige woorden • meerlettergrepige woorden met ge-, be-, ver • drielettergrepige woorden met (maar niet eindigend op) één of meer open lettergrepen • meerlettergrepige woorden eindigend op -ste • meerlettergrepige woorden eindigend op -ening, -elijk, -elig • woorden eindigend op -tie • hoogfrequente leenwoorden • woorden met on-, aan- of in- gevolgd door -ge- • woorden met -be-, -ge-, -ver- in het midden
AVI-M5	<ul style="list-style-type: none"> • drielettergrepige woorden eindigend op open lettergreep woorden met -e- • woorden met 's-of--'s • woorden met -x- • woorden met -c- (uitspraak ls! en /k/) • woorden met -cc- (uitspraak /ks/ en /kk/) en -ck- • woorden met -y- (uitspraak/tel en /j/) en -ey (uitspraak lief) • woorden met -!aa~ en -ioo- • woorden met twee klinkers die samen geen tweeklank vormen
AVI-E5	<ul style="list-style-type: none"> • woorden eindigend op -isch • woorden met -g- (uitspraak /zj/) • woorden met -ch- (uitspraak /sj/) • woorden met -eau- (uitspraak Loo!) • samenstellingen met een klinkerreeks in het midden (zonder verbindingsstreepje) • meerlettergrepige woorden met ge- en be- gevolgd door een klinker • meerlettergrepige woorden met -th- in het midden . lange woorden met leesmoelijkheden

AVI-M6	<ul style="list-style-type: none"> •woorden eindigend op —ele, —iken • woorden met een lastige klinkerreeks (—ioe—, —uee--, etc.) . •woorden met —eu-, —iu- (uitspraak /eeju/ en /ieju/) •woorden met een trema • woorden met —q- • woorden met —ai-- (uitspraak /ee/, /aj/, 1e!) • woorden met —ou-- (uitspraak /Oe!) •woorden —ok-, —ance en —ière •woorden met —a- (uitspraak 1e/en/ee!), —oa-- (uitspraak /oo/), —ee— (uitspraak /ie/), —ea— (uitspraak /ie/) •woorden met —sh-- (uitspraak /sj/), -j-- (uitspraak /dzj/ en /zj/)
AVI-E6	Alle leesmoelijkheden van AVI E3 t/m M6 worden geautomatiseerd toegepast
AVI-M7	Het steeds sneller kunnen lezen van alle leesmoelijkheden van AVI E3 / E6 met steeds complexere woorden.
AVI-E7	Het steeds sneller kunnen lezen van alle leesmoelijkheden van AVI E3 / E6 met steeds complexere woorden.
AVI-plus	Het steeds sneller kunnen lezen van alle leesmoelijkheden van AVI E3 / E6 met steeds complexere woorden. Dikke boeken zonder of met weinig illustraties. Lange zinnen. Omvangrijke hoofdstukken.

Leesinstructie Technisch lezen methodisch	instructieonafhankelijk	instructiegevoelig	instructieafhankelijk
Werkwijze teksten lezen <u>Instructie technisch lezen</u>	Korte instructie op AVI niveau en zelfstandige verwerking uit methode Estafette: AANPAK 3	Reguliere instructie op AVI niveau en zelfstandige verwerking uit methode Estafette: AANPAK 2	Reguliere instructie op AVI niveau en begeleide verwerking en zelfstandige verwerking uit methode estafette; AANPAK 1
Niveau waarop gelezen/ geoefend wordt	AVI instructieniveau van de leerling	AVI instructieniveau van de leerling (de norm)	AVI instructieniveau van de leerling (beneden de norm)

Leesinstructie STILLEZEN / verlengde instructie teksten lezen	Instructie onafhankelijk	instructiegevoelig	instructieafhankelijk
Werkwijze teksten lezen <u>Stillezen</u>	Stillezen: *informatief *verhalen, gedichten *stripboeken		<u>Methodiek</u> Groep 3 en 4:RALFI lezen: Groep 5 / 8: RALFI light (na beheersing AVI E4)
Niveau waarop gelezen/ geoefend wordt	Naar eigen keuze		RALFI: 3 niveaus hoger dan beheersingsniveau RALFI LIGHT:Vanaf instructieniveau AVI M5
materialen	Boeken uit de leeskast: - boeken met verhaal - informatieve boeken - stripboeken - kidsweek junior (vanaf gr. 5) - jeugdtijdschriften (sport, muziek, etc) -leeslogboek		RAFLFI: teksten die 3 niveaus hoger zijn RALFI light Leuke leesboeken die het kind zelf uitkiest. -leeslogboek
Didactiek Bronnenboek voor tips: "Aktief met boeken"	Minilesjes leesbeleving: -boekpromotie -meelezen van een stuk van een boek op digibord -boekreclame -gezamenlijke afsluiting -boeken top 10 -boeken indelen in genres -hoe heb je gelezen? feedback geven na stillezen naar aanleiding van startopdracht - Kijk vandaag of je iets in je boek tegenkomt dat gaat over : feest, dieren, verdriet, geschiedenis e.d. -leeslogboek bijhouden -boeken top 10 maken - post-it memo's op leuke boeken -tentoonstellingshoek van leuke boeken - e.d.		RALFI: 1. Voorlezen Koorlezen Duolezen RALFI light: 1) zoek samen met het kind een leuk boek 2) help het kind om "in het boek te komen" 3) stukjes voorlezen, karakters van het boek ontdekken, boekje cd-rom e.d. 4) leerlinge zelfstandig verder laten lezen, ingrijpen als hij niet meer leest. Voor D en E leerlingen intensivering van de instructie qua tijd en qua kwaliteit.

Leesinstructie WOORDEN LEZEN	instructieonafhankelijk	instructiegevoelig	instructieafhankelijk
Werkwijze <u>Woorden lezen</u>	Opdrachten zelfstandig werken (taaktijd)		Woordrijen lezen Woorden uit teksten lezen
Niveau waarop gelezen/ geoefend wordt	n.v.t.		Op instructieniveau
materialen	n.v.t.		<p>Woordrijen uit:</p> <p>Estafette – vloeiend en vlot ofkopiesband</p> <p>speciale leesbegeleiding- aanvankelijk lezen – Luc Koning (gr. 3 en 4)</p> <p>Speciale leesbegeleiding – Luc Koning (gr. 4 – 8)</p> <p>Woordclusters – pedagogisch centrum Enschede (gr. 4 – 8)</p> <p>e.d.</p>
didactiek	n.v.t.		<ol style="list-style-type: none"> 1. leerlingen lezen woordrijen en onderstrepen voor hen lastige woorden 2. Instructie geven over hoe een woord gelezen moet worden 3. Voorlezen door leerkracht. 4. koor – of duo lezen 5. “Race lezen”: leerlingen lezen om de beurt zo snel mogelijk, maar wel verstaanbaar een aantal rijen voor 6. Elke keer andere woorden

Specifieke aanpak voor groep 3 na eerste afname AVi en DMT

Belangrijkste advies voor deze kinderen..

- Letterkennis en woorden op niveau van mkm blijven oefenen (letters 2 x per dag,)
- Geef 5 x 15 minuten verlengde instructie per week
- Probeer een uur extra leestijd per week te organiseren waarin de kinderen bezig blijven met letterkennis en mkm woorden
- Oefen het vloeiend lezen op woordniveau door automatiseren van deelstructuren (str..., ooi, ...rst)
- Werken aan onmiddellijke woordherkenning in vloeiend lezen op zins-en tekstniveau
- Blijf dooroefenen op mkm-niveau (herhalen veilig en vlot kern 1-3 en 4-6)! en later op andere woordtypen
- Blijf het mkm-niveau herhalend onderhouden (dan hebben ze het AVI E3 niveau te pakken!)
- Bewaak context en intonatie, betekenis! (Woordenschat!!!!)
- Dagelijks:
 - Oefen woorden lezen Herhaald lezen van woorden/teksten
Denk aan: koorlezen, duolezen, tutorlezen,, tempo duwen

Wat doet een goede leerkracht?

- Geeft prioriteit aan leestijd en kiest effectieve le(-e)sstof
 - Doet voor
 - Motiveert herhaald lezen (keukenwekker, rie-ra-rijtjes, veilig&vlot...)
 - Hanteert het instructiemodel (doelen!!!)
 - Past effectief klassenmanagement toe
 - Stramien
 - Doel aangeven
 - Oefenen: letters, woorden, zinnen, tekst
 - Vanuit voorlezen en voordoen (*De instructie is wel begrepen; ze kunnen het niet toepassen*)
 - De kracht van de herhaling
 - Woordjes lezen/context
 - Terugkoppelen
 - Feedback geven
 - Voorbereiding/preteaching

Wanneer dan?

- Tijdens het zelfstandig (ver-)werken van de andere leerlingen. Na de groepsinstructie
- Tijdens het dagelijks stillezen
- Tijdens de inloop
- M.b.v. extra handen, indien voorradig: rt, klassenassistent

Specifiek aanpak groep 4 – 8

Als kinderen begin groep 4 AVI E3 nog niet beheersen: oefen veilig en vlot van groep 3 van kern 9 – 12

- Staat er 150-180 minuten leesonderwijs op het rooster ?
 - Wordt in deze tijd minimaal 60 minuten besteed aan stillezen (A B C groep)?
 - Krijgen de zwakke lezers(D E groep) in deze stilleestijd extra instructie door bv RALFI lezen?
 - Kennen de leerkrachten de doelen?
- Staan deze in het groepsplan?
- Wordt er tijdens de leeslessen verlengde instructie gegeven? IGDI model

- **Leesmoeilijkheden:**

duidelijk, stekelig geërgerd, ideeën, tweeën
gevallen, beslissen, vertellen
helemaal, benaderen, verschrikkelijk, materialen (4, 5 en meer lettergreepige woorden)
eigentijdse, nieuwe woorden (e-mailen)
liter, cilinder rotzooi, geknoei optie, vakantie
theepot bureaustoel, cadeau
individueel, ideaal militair routeplanner
flat, tram (leenwoorden) hobby
Barcelona (opvallende namen van steden, landen of mensen)
douche horloge

Partnerlezen

Onderzoek laat zien, dat partnerlezen effectief is. Bij partnerlezen gaat het om zin voor zin lezen,

Partners geven na het lezen van een zin de beurt door;

De tweede lezer herleest eerst de door de eerste lezer gelezen zin en leest vervolgens de nieuwe zin.

Deze aanpak versterkt de aandacht (taakgerichte leestijd) en het corrigeren van fouten. Partnerlezen zou vier keer per week moeten plaatsvinden.

Overigens: partnerlezen is zeer geschikt om ouders hun zwak lezend kind te laten ondersteunen.

Niet te vergeten – lezen op woordniveau

Gebruik een gedeelte van de extra instructie voor het lezen van losse woorden
3 x per week 10 minuten

Aanpak:

Geef instructie op de leesmoelijkheden (onderstrepen)

Oefen het in (voorlezen)

Samen de woordrij lezen (neem de tijd op)

Laat leerlingen het oefenen (voor zichzelf of in duo's)

Opnieuw samen lezen (neem de tijd op – tempo duwen door de leerkracht)

Alleen lezen: laat de tijd noteren aan de hand van de stopwatch op het digibord

voorbeeldzinnen voor pedagogische behoeften van een groep.

EEN LEEROMGEVING, DIE.

- die structuur biedt.
- die ordelijk en overzichtelijk is
- die duidelijke regels en grenzen stelt
- die vooraf gestelde correctiemaatregelen aangeven
- die aantrekkelijk en uitdagend is
-

EEN WERKSFEER, DIE...

- gekenmerkt wordt door relatie-competentie-autonomie
- persoonlijke interesse toont
- rekening houdt met verschil tussen jongens en meisjes
-

EEN LEERKRACHT NODIG, DIE.

- voorspelbaar is
- aanwezig is
- duidelijk kan uitleggen
- samenwerking bevordert
- positieve aandacht geeft
- een goed rolmodel is
- respect toont
- op een positieve wijze communiceert
- op een oplossingsgerichte wijze communiceert
- IGD-model toepast (voorbereiding, doel, verwachtingen, modellen, differentiatie, feedback)

EEN AANPAK, DIE

- samenwerking bevordert
- leerlingen leren nadenken
- leren leren bevordert
- hogere denkstrategieën hanteren en uitlokt
- oplossingsgerichte aanpak hanteert
-

EEN KLASSENMANAGEMENT, DIE

- structuur biedt
- ordelijk en overzichtelijk is
- uitdagend is
- sociaal leren bevordert
-

FEEDBACK NODIG DIE

- positieve feedback geeft op wenselijk gedrag
- die leidt tot zelfreflectie
- leerlingen aanzet tot nadenken over het proces
- alle onderdelen van de feedback toepast (taak-proces-zelfregulatie)

GROEPGENOTEN, DIE

- kunnen samenwerken
- coöperatief kunnen werken
- kunnen omgaan met verschillen
- verschillen tussen leerlingen accepteren
-

OUDERBETROKKENHEID, DIE

- transparant en open is
- partner is bij de ontwikkelingen

Voorbeeldzinnen: pedagogische en didactische onderwijsbehoeften van de leerling.

Dit kind heeft:	Voorbeeldzinnen
Instructie nodig	<ul style="list-style-type: none"> -waarbij de leraar voordoet en hardop denkt -die de sterke kanten benut ter compensatie van het zwakke -die verkort is (doelen, kernpunten en oplossingsstrategieën) -die verlengd is (activeren van basisvaardigheden, begeleide inoefening, ondersteuning bij het toepassen van de strategie en stimuleren tot het bedenken van eigen voorbeelden) -
Opdrachten nodig,	<ul style="list-style-type: none"> -die op of onder het niveau liggen zodat hij de komende maanden vooral succeservaringen kunnen opdoen -die op of net boven het niveau liggen zodat hij voldoende uitdaging krijgt -die overzichtelijk zijn door een sobere lay-out met zo weinig mogelijk afleiding van plaatjes -waarbij hij alleen de antwoorden hoeft in te vullen -met uitgewerkt voorbeelden -die werken met een mindmap -die werkt met visuele aanwijzingen
Leeromgeving	<ul style="list-style-type: none"> -waarbij minimaal achtergrondgeluiden zijn -waarbij de leerling dicht bij de leerkracht zit -waarbij de leerling een alternatieve werkruimte heeft -waarbij de leerling extra licht krijgt
Leeractiviteiten nodig	<ul style="list-style-type: none"> -die aansluiten bij zijn belangstelling -die structuur bieden met een stap-voor-stap-plan en zelfcorrigerend zijn, zodat hij direct feedback krijgt -die zijn denkhandelingen concreet ondersteunen -die er opgericht zijn om de leertijd zo goed mogelijk te besteden -die opgedeeld zijn in kleinere deelactiviteiten -die hem uitdagen -die ruimte laten voor eigen keuze en inbreng
Feedback nodig	<ul style="list-style-type: none"> -die consequent en direct op het gewenste gedrag volgt -waarbij de inzet/inspanning wordt benadrukt -waarbij de succeservaringen worden benadrukt -die in een grafiekje is weergegeven zodat hij zijn vorderingen goed kan volgen en zich minder met andere kinderen gaat vergelijken -die ingaat op de stappen die de leerling heeft gebruikt om tot een oplossing te komen
Groepsgenoten nodig	<ul style="list-style-type: none"> -met wie hij samenwerkend kan leren -met wie coöperatieve werkvormen mogelijk zijn -die accepteren dat hij anders reageert in onverwachte situaties -die hem vragen mee te spelen in de pauze -die zijn clowneske gedrag negeren en er niet om lachen -die hem niet uitdagen
Een leraar nodig	<ul style="list-style-type: none"> -die de overgangen tussen de activiteiten structureert

	<ul style="list-style-type: none"> -die de instructie terugvraagt, controleert en samen met hem evalueert -die let op zijn taakbeleving en deze voorafgaand, tijdens en na de taak met hem bespreekt. -die vriendelijk en beslist is -die positieve interne attributies bij succes benadrukt -die situaties creëert waarin zijn sterke kanten naar voren komen -die doelgericht kan differentiëren -die hem complimenteert met zijn inzet -die hem begrijpt waar hij moeite mee heeft -die een neutrale, rustige, wat laconieke houding aanneemt -die steun biedt bij het omgaan met zijn vaak heftige emoties -die voorspelbaar is in gedrag, houding en activiteiten aanbod -die hem voorbereidt op de leswisselingen -die principes van denken-delen-uitwisselen toepast -die leerling voorbereidt middels pre-teaching -die leerling verlengde instructie geeft aan instructietafel -die feedback geeft op het proces, zelfregulatie.
Overige zoals	<ul style="list-style-type: none"> -een leeromgeving nodig die -ondersteuning nodig die
Testsituatie nodig	<ul style="list-style-type: none"> -die extra tijd geeft. -die verbaal wordt ondersteund -waarbij een computer wordt ingezet -waarbij regelmatig pauzes worden ingelast -waarbij de leerkracht de testactiviteiten heeft behandeld, middels modellen